

VEILEDNING

M-536 | 2016

Veiledning til Tankforskriften

KOLOFON

Utførende institusjon

Miljødirektoratet

Oppdragstakers prosjektansvarlig

Kontaktperson i Miljødirektoratet

Lars Drolshammer

M-nummer

536

År

2016

Sidetall

20

Miljødirektoratets kontraktnummer

Utgiver

Miljødirektoratet

Prosjektet er finansiert av

Miljødirektoratet

Forfatter(e)

Henning Gøhtesen, Bent Bolstad, Lars Drolshammer

Tittel - norsk og engelsk

Veiledning til Tankforskriften - Guidance document on chapter 18 in the Pollution Regulation

Sammendrag - summary

Forurensningsforskriften kapittel 18 (Tankforskriften) trådte i kraft 01.01.2014. Denne veiledningen gir nærmere forklaringer på og tolkninger av forskriftsteksten som kan være nyttig for tankeiere, brukere, konsulenter og myndigheter.

Chapter 18 in the Pollution Regulation entered into force on 01.01.2014. This guidance document gives more detailed information and interpretation on the different requirements in the regulation. This may be useful for tank owners, tank users, consultancies and authorities.

4 emneord

Tank, forurensning, oppsamling, beredskap

4 subject words

Tank, pollution, containment, prevention, preparedness

Forsidefoto

Lars Drolshammer, Miljødirektoratet

Innhold

Veiledning til Tankforskriften (forurensningsforskriften kapittel 18)	4
§ 18-1 Formål.....	4
§ 18-2 Virkeområde	4
§ 18-3 Definisjoner	6
§ 18-4 Miljøriskovurdering	7
§ 18-5 Generelle tiltak	9
§ 18-6 Forebyggende tiltak.....	9
§ 18-7 Beredskap	15
§18-8 Dokumentasjon	16
§ 18-9 Tillatelse	16
§ 18-10 Forurensningsmyndighet	16
§ 18-11 Overgangsregler	17
Forurensningsforskriftens kapittel 41 om tilsyn, klage, straff mv	17

Veilederen er oppdatert pr. 15. mars 2017.

Veiledning til Tankforskriften (forurensningsforskriften kapittel 18)

Alle som eier, driver, leier eller på annen måte påvirker miljørisiko for tanker som inneholder farlige kjemikalier eller farlig avfall, har i henhold til forurensningsloven en generell plikt til å unngå forurensning. Kapittel 18 i forurensningsforskriften (tankforskriften) utdypet og konkretiserer dette ansvaret for tank som brukes i næringsvirksomhet. Kravene er rettet mot den som er ansvarlig for selve tanken der de farlige kjemikaliene eller det farlige avfallet lagres samt utstyr direkte tilknyttet tanken så som rørledninger, ventiler, måleinstrumenter etc. Tanken med det tilknyttede utstyret utgjør et tankanlegg. Forskriften stiller krav om å redusere sannsynligheten for at utslipp skjer, og krav om tiltak som vil begrense skadevirkningene hvis et uhell eller en lekkasje likevel inntreffer. Internkontroll er en viktig del av dette arbeidet, og internkontrollforskriften er sentral ved tolkningen av tankforskriften.

§ 18-1 Formål

Forskriften har til hensikt å forhindre forurensning og lekkasjer fra tankanlegg. For å lykkes med et slikt arbeid, må den som er ansvarlig for et tankanlegg planlegge, konstruere, bygge, drive, kontrollere, vedlikeholde og også nedlegge tankanlegget på en miljømessig forsvarlig måte. Gjennom et tankanleggs livsløp tas det mange beslutninger som innvirker på miljørisiko. For å sikre seg mot forurensning fra tankanlegget, kreves det et langsiktig og systematisk arbeid.

§ 18-2 Virkeområde

Forskriften er begrenset til landbasert lagring og aktiviteter tilknyttet denne lagringen av farlige kjemikalier og farlig avfall i næringsvirksomhet.

Virkeområdet er videre begrenset til lagring på tank. Begrepet "lagring og tilknyttede aktiviteter" omfatter selve oppbevaringen på tanken samt handlinger og utstyr som benyttes i forbindelse med denne. Eksempler her kan være pumping til og fra tanker, drenering av vann fra tanker og fra oppsamlingsbassenger, åpne/lukke ventiler, vedlikeholdsarbeider, bruk av sikringsutstyr på tanker/rør (overfyllingsalarm, overfyllingsvern, sladrerør under tanken, oppsamlingsbasseng), bruk av måleinstrumenter, lasting og lossing av tank fra/til bil, jernbanevogn og skip osv.

Tanker kan utføres i ulike materialer, eksempelvis stål, betong, plast etc. I de fleste tilfeller vil slike tanker inneholde væsker, men også faste stoffer og gasser er omfattet av forskriften når disse lagres på tank. Utsprengte fjellhaller der væsken, gassen eller det faste stoffet lagres direkte i hulrommet, regnes ikke som tanker og omfattes ikke av forskriften. Tanker som er plassert inne i en fjellhall, er omfattet av forskriften.

For tanker som er inndelt i seksjoner uten forbindelse mellom de enkelte seksjonene, regnes den enkelte seksjon som en selvstendig tank. Den enkelte seksjon må da være større enn 10 m³ for petroleumprodukter eller 2 m³ for kjemikalier/avfall for at seksjonen skal omfattes av forskriften.

Tanker for petroleumsprodukter til og med 10 m³ og tanker for andre farlige kjemikalier og farlig avfall til og med 2 m³ er ikke omfattet av forskriften. Grensen er satt lavere for farlige kjemikalier og farlig avfall enn for petroleumsprodukter, fordi disse anses å medføre en høyere miljørisiko. Samtidig sikrer disse volumgrensene at kostnadene for de aller minste tankene og for samfunnet som helhet ikke blir for høye. Det er tankens fysiske, fyllbare volum som skal legges til grunn, uavhengig av hvor stor del av tanken som benyttes i det daglige.

Grensen på 10 m³ gjelder kun for petroleumsprodukter. Eksempelvis vil biodiesel og andre bioprodukter omfattes av forskriften ut fra sin fareklassifisering på linje med andre farlige kjemikalier.

Kjemikalienes eller avfallets oppholdstid i tanken påvirker ikke vurderingen av om tanken omfattes av forskriften. Dette medfører at også tanker som inngår mer eller mindre direkte i prosessen i bedriften eller der kjemikallet eller avfallet flyter kontinuerlig gjennom tanken, også omfattes.

Virksomhetens rørledninger og tilhørende utstyr (ventiler, pumper, måleinstrumenter, lekkasjevern osv) og rørfundamenter/oppheng omfattes så lenge de er tilknyttet virksomhetens tanker. Virksomheten har selv ansvar for å klargjøre hvor langt eget ansvar strekker seg og hvor andre virksomheter har ansvar. I industriparker og der virksomheter har felles bruk av det samme utstyret eller utstyr som er knyttet sammen, må det gjøres klare avtaler om hvem som har ansvar for hvilket utstyr.

Når eksempelvis tankbiler eller skip ved bedriftens kai fyller på eller tapper fra bedriftens tanker, regnes dette som en aktivitet tilknyttet lagringen. Bedriften har da et ansvar for å forsikre seg om at forurensning ikke skjer i forbindelse med slike aktiviteter. Forebyggende tiltak er omtalt i §§18-5 og 18-6 nedenfor. Bedriften har også ansvar for å ha den beredskapen som er nødvendig for å begrense skadevirkninger dersom et utslipp inntreffer som følge av tanklagringen eller aktiviteter tilknyttet denne. Dette er nærmere omtalt under §18-7 nedenfor.

Virksomheter som har tanker som omfattes av forskriften, har også ansvar for tilknyttede aktiviteter som for eksempel transportaktiviteter nær tank eller tilknyttet utstyr inne på eget område.

Hvis en tank tas ut av bruk for en kortere eller lengre periode, bør påfyllings- og avtappingsrør fysisk blindes av eller ventilene låses for å unngå at tanken uforvarende fylles.

Tankbiltransport på vei utenfor bedriftsområdet reguleres ikke av dette kapitlet, men av forskrift om landtransport av farlig gods - ADR (se www.dsb.no).

Forskriften regulerer overgrunnstanker, men ikke nedgravde tanker. Nedgravde oljetanker reguleres av Forurensningsforskriften kapittel 1.

Tanker som brukes i midlertidig bygge- og anleggsvirksomhet, er ikke omfattet av forskriften. Flyttbare tanker, tanktilhengere, tankcontainere o.l som brukes til lagring i kortere eller lengre perioder og som ikke brukes i bygge- eller anleggsvirksomhet, er imidlertid omfattet av kravene i kapittel 18.

Tankforskriften regulerer ikke driftsutslipp fra tankanlegg. Tankanlegg kan ikke slippe ut forurensende stoffer til miljøet med mindre det er spesifikt tillatt i lov, andre forskrifter eller vedtak med hjemmel i lov eller forskrift. Virksomheter som er ansvarlig for tanker, må derfor selv

vurdere om det kan skje forurensning fra lagringen i forbindelse med oppstart, drift, midlertidig driftsstans, vedlikehold, nedleggelse eller annet.

Det kan forekomme utslipp i forbindelse med driften av en tank. Eksempler på utslipp er drenering av forurenset bunnvann fra tanker som inneholder petroleumsprodukter, mindre utslipp ved til/frakobling av slanger, drenering av forurenset regnvann fra oppsamlingsbassenger, fortrenkning av damp fra tanken ved påfylling, avdamping under selve lagringen osv. Slike utslipp er ikke tillatt hvis de har eller kan ha betydning for miljøet. Bedriften må derfor rense dette før det slippes ut til miljøet. Ved lagring av petroleumsprodukter vil for eksempel en oljeutskiller kunne rense forurenset bunnvann før det slippes til miljøet eller kommunens avløpsnett, slik at miljøet ikke forurennes i nevneverdig grad. Alternativt må bedriften samle opp og levere avfallet til et godkjent mottak for korrekt behandling. Det er virksomhetens ansvar å vurdere og dokumentere at utslipp ikke medfører forurensning. Krav til påslipp av oljeholdig vann til kommunalt avløpsnett fra bensinstasjoner o.l. reguleres av forurensningsforskriften 15. Videre reguleres generelt påslipp av avløpsvann til offentlig avløpsnett fra virksomhet gjennom avtaler med kommunen eller vedtak etter forurensningsforskriften 15A.

For avdamping fra bensintanker og tiltak for å motvirke dette gjelder forskrift av 10. februar 1999 nr 206 om reduksjon av bensindamp (bensindampforskriften). Forskriften regulerer utslipp av bensindamp fra lagring og distribusjon av bensin fra tankanlegg, og under påfylling av motorkjøretøy på bensinstasjon.

§ 18-3 Definisjoner

Med farlige kjemikalier menes her stoffer og stoffblandinger som:

- a) er klassifisert i henhold til kapittel II i forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering¹, merking mv. av farlige kjemikalier eller i henhold til CLP-forordningen artikkel 3 jf. CLP-forskriften²,
- b) er persistente, bioakkumulerende og giftige (PBT) eller svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB) i henhold til kriteriene fastsatt i REACH-forordningen vedlegg XIII jf. REACH-forskriften³, samt ikke gassformige stoffblandinger som inneholder minst et av disse stoffene i en enkeltkonsentrasjon på $\geq 0,1$ vektprosent.

Dette betyr i praksis at stoffer og stoffblandinger som skal merkes med faremerker (piktogrammer) er omfattet, samt at også stoffer og stoffblandinger som kan ha negative langtidsvirkninger er omfattet av kravene i forskriften.

Fórvarer er spesifikt unntatt fra CLP⁴ og dermed også fra Tankforskriften. Dette gjelder for eksempel ensilasje. Selv om ensilasjen ikke omfattes, kan likevel råvarer for produksjon av ensilasje ut fra sin klassifisering (eks maursyre) være omfattet av Tankforskriften.

Farlig avfall er definert med henvisning til forskrift av 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11. Hva som er farlig avfall fremgår av

¹ Forskriften er opphevet

² Forskrift 16. juni 2012 nr.622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP-forskriften)

³ Forskrift 30. mai 2008 nr. 516 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften)

⁴ se unntakene fra CLP i forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP) Artikkel 1, femte ledd, bokstav e)

avfallsforskriften § 11-2. Det følger av bestemmelsen at avfall skal klassifiseres som farlig avfall hvis det står oppført med stjerne (*) i den Europeiske Avfallslisten (EAL), vedlegg 1 til kapittel 11. Selv om avfallet ikke finnes som stjernemerket i EAL, kan det likevel være farlig avfall hvis innholdet av farlige stoffer overskrider grenseverdiene knyttet til faresetninger (H-setninger) for stoffene slik det fremgår i vedlegg 2. Eksempler på farlig avfall kan være spillolje fra biler samt smøroljerester fra andre typer maskineri.

§ 18-4 Miljørisikovurdering

Denne paragrafen setter krav til at den som er ansvarlig for lagringen, selv eller ved hjelp av ekstern bistand skal kartlegge miljørisiko, sette akseptkriterier for miljørisiko ved lagringen og deretter vurdere miljørisiko i forhold til de satte akseptkriteriene. Hvis miljørisikoen ikke er akseptabel, skal han iverksette tiltak slik at miljørisikoen reduseres til et akseptabelt nivå, ref veiledning til § 18-5 nedenfor. Bestemmelsen er en nærmere utdyping og detaljering av kravene i § 5 i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften). Miljørisikovurderingens omfang og kompleksitet må tilpasses bedriften og dens aktiviteter.

Kravene i forskriften retter seg mot den som er ansvarlig for lagringen og tilknyttede aktiviteter. Det kan tenkes at flere aktører hver for seg eller samlet kan være ansvarlig. Vanligvis vil tankeier eller den som drifter tanken være ansvarlig. Grunneier, den som er driftsansvarlig for tanken, leietager og/eller eier av tankens innhold kan også anses ansvarlig for lagringen.

I de fleste tilfeller er det åpenbart hvilken aktør som er ansvarlig, men i tvilstilfeller må dette avgjøres fra sak til sak. Et greit utgangspunkt kan da være å finne frem til den som har størst påvirkning på forurensningsrisiko for tankanlegget. Det bør også vurderes hvilke aktører som har de beste forutsetninger for å treffe tiltak for å hindre eller motvirke forurensning fra tankanlegget.

For å tilfredsstille forskriftens krav om miljørisikovurdering, må bedriften arbeide systematisk for å avdekke og redusere miljørisikoen. Følgende aktiviteter inngår i dette arbeidet:

Først må den aktuelle miljørisiko kartlegges i en miljørisikoanalyse. Både 1) sannsynligheten for at en hendelse kan inntreffe og 2) hvilke konsekvenser dette kan ha for miljøet skal kartlegges.

Bedriften må ta utgangspunkt i lagertanken, dens konstruksjon og fundamentering samt utstyr tilknyttet tanken, så som rørledninger, pumper, ventiler, måleinstrumenter, sikringsutstyr, oppsamlingsarrangement og lignende. Hendelser med påfølgende utslipp kan inntreffe ved feil på ett eller flere av disse elementene. Man må derfor vurdere sannsynligheten for at feil oppstår på disse. Ordinære driftsaktiviteter ved tanken som påfylling, tapping, rengjøring, vedlikehold osv må også vurderes. I tillegg må eksterne påvirkninger som kan påvirke miljørisiko tas inn. Eksempelvis vil det i flomutsatte områder være naturlig å vurdere om flom kan ha påvirkning. Andre eksempler på eksterne påvirkninger er påkjørsel, strømutfall, vilde handlinger (sabotasje, hærverk), uvær osv.

Dernest må man finne frem til mulig størrelse og spredning for et utslipp. Det må her vurderes hvor stort et utslipp kan bli i de ulike tilfellene. Volum, type farlig kjemikalie eller farlig avfall og spredningen til miljøet må beskrives.

Virksomheten må videre vurdere miljøets sårbarhet overfor den aktuelle forurensningen. Det må vurderes om de deler av det ytre miljøet (vann, grunn, luft) rundt bedriften som faktisk kan bli

berørt av forurensningen, også kan ta skade av forurensningen (sårbarhet). Fylkesmannens miljøvernnavdeling har utarbeidet miljøfølsomhetskart (MOB kart) som inneholder en del slik informasjon. Miljødirektoratet har utarbeidet en database for naturmiljø, Naturbase. Denne gir en landsdekkende oversikt over hvilke deler av naturmiljøet som anses som verdifullt.

Når sannsynligheten for at et utslipp inntreffer (se nr. 1 ovenfor), vurderes sammen med konsekvensene utslippet kan ha i miljøet (se nr. 2 ovenfor), utgjør dette miljørisikoanalysen. Virksomheten må kunne begrunne og dokumentere hvordan sannsynlighet og konsekvens er vurdert.

Når miljørisiko er kartlagt, skal den sammenlignes med på forhånd oppsatte akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko. Det er vanlig å dele miljørisiko i tre grupper: den risiko som er uakseptabel, den risiko som er akseptabel og en sone mellom disse der risiko kan aksepteres, men der tiltak for å redusere denne likevel bør vurderes for gjennomføring.

Akseptkriteriene kan settes ut fra en vurdering av en eller flere ulike faktorer, f.eks. konsekvensene for miljøet ved utslipp, mulighetene for å begrense skadevirkningene av et utslipp som har inntrådt, kontrollintervall for tanken med utstyr, økonomi, erfaring med tilsvarende utstyr etc. Akseptkriteriene må derfor tilpasses det enkelte tankanlegg og kan også endres over tid.

Akseptkriteriene for miljørisiko kan rettes mot sannsynligheten for at uhell inntreffer slik at det settes et tak på denne sannsynligheten (eller frekvensen) for utslipp. Et annet akseptkriterium for sannsynlighet for utslipp kan knyttes til korrosjonen av stålplatene (eksempel på akseptkriterie kan da være: "gjenværende godstykkelse for tanken skal minst være 50% av opprinnelig platetykkelse"). Akseptkriterier for miljørisiko kan også rettes mot konsekvensene av at et uhell inntreffer. Eksempler på slike kriterier kan være hvor lang tid miljøet vil bruke for å gjenopprette tilstanden før utslippet inntraff (restitusjonstid), hvor stor andel av en art/bestand/populasjon som skades ved et utslipp, skade på vernede naturressurser, hvor stort areal som skades ved utslipp til sjø eller land, skade på drikkevannskilde eller grunnvann, oppryddingskostnader (inkludert sanering og restaurering) som påløper, eller andre målbare og representative størrelser.

Vurderingen av om den kartlagte miljørisiko i miljørisikoanalysen er innenfor de satte akseptkriteriene kalles miljørisikovurdering.

Bestemmelsen krever at miljørisikovurderingen evalueres minst en gang per år for å sjekke at den fremdeles beskriver de aktuelle forhold i bedriften som kan påvirke miljørisikoen fra tankanlegget. Hensikten med denne årlige gjennomgangen er å forsikre seg om at analysen fortsatt er gyldig. Der det ikke er endringer i grunnlaget for miljørisikoanalysen, vil det normalt heller ikke være behov for å oppdatere eller revidere denne. Ved denne årlige gjennomgangen, må man også vurdere om forutsetningene for analysen har endret seg eller om det er ny kunnskap eller erfaringer som medfører at miljørisikovurderingen må endres.

Dersom det gjøres tekniske endringer på selve anlegget, prosesser/produkter/råvarer kommer til eller utgår, organisasjonen endres, man får ny kunnskap om naturmiljøet rundt bedriften eller andre betydelige endringer, så skal det uavhengig av den årlige gjennomgangen vurderes om disse endringene kan påvirke miljørisikoen i positiv eller negativ retning.

Hvis det ved den årlige gjennomgangen eller når det gjøres endringer i bedriften oppdages forhold som kan påvirke miljørisiko, så skal miljørisikoanalysen revideres for å ta hensyn til den endrede miljørisikoen.

§ 18-5 Generelle tiltak

Hvis miljørisikovurderingen viser en uakseptabel miljørisiko, må nødvendige risikoreducerende tiltak iverksettes. Bedriften bør først vurdere tiltak som hindrer eller reduserer sannsynligheten for at forurensning inntreffer. Slike forebyggende tiltak kan være organisatoriske, for eksempel gode driftsprosedyrer, opplæring, tilstrekkelig bemanning, tilstandskontrollregime, vedlikeholdssystem og gode overvåkingsrutiner (at det er personell tilstede ved lasting/lossing, vaktrunder). Andre forebyggende tiltak kan være av mer teknisk art, så som overfyllingsalarm, overfyllingsvern, oppsamlingsarrangement, lekkasjedeteksjon (sladrerør, gassdetektor, væskeføler osv.), dobbel bunn/vegg i tanker, tidsbryter på pumper, rør som fører miljøfarlige stoffer legges inne i et større rør (rør-i-rør), påkjørselsvern, sikkerhetsventiler, omlegging av kjøreveier på området osv.

Miljørisikoanalysen kan i enkelte tilfeller avdekke ett eller flere scenarier med svært store konsekvenser. Slike uhell har normalt lav/meget lav sannsynlighet slik at den samlede miljørisiko for disse blir lav. Bestemmelsen krever at disse scenariene skal gis en særskilt vurdering. Det skal vurderes om det må etableres spesielle tiltak for å redusere konsekvensene hvis de, på tross av den lave sannsynligheten, likevel skulle inntreffe. Denne vurderingen skal dokumenteres på linje med resten av miljørisikovurderingen.

§ 18-6 Forebyggende tiltak

I tillegg til de generelle forebyggende tiltak som måtte bli etablert på bakgrunn av miljørisikovurderingen, skal bedriften etablere en del spesifikke sikringstiltak.

Kompetanse

Kompetanse kan erverves både gjennom opplæring og erfaring. Den ansvarlige for tankanlegget må selv gjøre vurderinger av og sette en standard for hva som er nødvendig kompetanse for de ulike operasjoner. Det må også vurderes om det er behov for at flere personer innehar den samme kompetansen for å sikre at kompetansen er tilgjengelig.

Lagringsanleggets konstruksjon

Kravet i forskriften innebærer at tank, rørsystem, oppsamlingsarrangement, rørkulverter, overvåkingsutstyr, sikkerhetsutstyr og annet utstyr som er tilknyttet tankanlegget, skal være av egnet og god nok kvalitet for det stoffet som lagres, for de aktuelle ulike klimatiske forhold og for påregnelige variasjoner i driften av anlegget. Hvis tanken skal benyttes til et annet kjemikalie eller farlig avfall enn den opprinnelig var brukt til, må det gjøres en ny risikovurdering for sikre at tanken og utstyret tåler det nye stoffet. Tanker og tilknyttet utstyr må plasseres for å unngå uhell og slik at nødvendige sikringsarrangement kan etableres, for eksempel for å hindre påkjørsel fra bil/truck. Tankanlegget må også utformes slik at fare for eksempelvis ras, flom, frost, svikt i grunnen etc. minimaliseres. Laste-/losseplass både for tankbil og skip ved kai må plasseres og utformes med tanke på lavest mulig risiko for uhell. Ved til- og frakobling av slanger kan det skje små utslipp, noe som kan hindres med dryppfrie koblinger, drypp-panne under manifolder osv.

Barrierer

For å forhindre og minimere forurensning er det krav om nødvendige barrierer. Barrierer er definert som funksjoner og tiltak som er planlagt, etablert og vedlikeholdt for å hindre eller bryte et uønsket hendelsesforløp som, hvis det får utvikle seg uhindret, kan medføre fare for forurensning. Alle utslippshendelser skjer som følge av en rekke mindre og større hendelser som til slutt resulterer i et

utslipp. Det er i denne rekken av hendelser barrierer skal settes inn slik at hendelsesforløpet brytes og ikke resulterer i et utslipp.

En enkelt barriere klarer normalt ikke å hindre alle typer uønskede utslipp. For ulike hendelsesforløp vil det derfor være nødvendig med et system av to eller flere barrierer som til sammen gir det ønskede sikringsnivå. Det kan tenkes både organisatoriske og tekniske barrierer og virksomheten må selv velge de barrierer som gir best effekt ut fra miljørisiko for anlegget.

Når bedriften skal velge hvilke barrierer som skal etableres, må man ta utgangspunkt i de tenkte utslippshendelsene som er beskrevet i miljørisikovurderingen, ref § 18-4. Barrierene må for de aktuelle utslippsscenarioene ha tilstrekkelig kapasitet og nødvendig tilgjengelighet. Hvis en enkelt barriere ikke er tilstrekkelig, må den kompletteres med flere barrierer. For at effekten av to eller flere barrierer skal kunne summeres, må de være innbyrdes uavhengige.

Eksempler på barrierer er overflyllingsalarm, overflyllingsvern, nivåalarmer, deteksjonssystemer, automatiske avstengningssystemer, rør-i-rør, rørkulverter, væskefølere, gassdetektorer, gode driftsrutiner, oppsamlingsbasseng, dobbeltvegget/dobbeltbunnet tank, god kompetanse hos personellet, god konstruksjon av anlegget og lignende.

Det må velges barrierer som er effektive mot de utslippshendelser som er relevante. Ideelt sett skal barrierene kunne stanse alle hendelsesforløp som kan medføre forurensning. Bedriften bør som et minimum sikre at barrierene er innrettet mot de mest sentrale hendelser som er avdekket i miljørisikoanalysen. Dersom miljørisiko endres, må det også vurderes om barrierene fortsatt er effektive og har tilstrekkelig kapasitet overfor den endrede miljørisiko.

Oppsamlingsarrangement

Tanker som inneholder væsker, skal ha et effektivt oppsamlingsarrangement. Dette medfører at tanken vil ha en teknisk barriere. Oppsamlingsarrangementet skal minst romme tankens volum. Det er det nyttbare volumet av tanken som skal benyttes i beregningen, det spiller ingen rolle om bedriften bare bruker en del av tankens kapasitet. Volum av tilknyttede rør og lignende skal ikke medregnes. Dersom det innenfor oppsamlingsarrangementet er plassert konstruksjoner, utstyr, rørledninger etc, kommer volumet av disse til fratrukk når det effektive oppsamlingsvolumet skal beregnes. I de tilfeller der to tanker er forbundet med hverandre og forbindelsen mellom dem normalt er åpen, må de to tankene regnes som én og oppsamlingsarrangementets volum må tilsvare summen av de to tankene. Den del av tanken som står lavere enn toppen av oppsamlingsarrangementet, kan regnes med i kapasiteten. Bunn og sidevegger i oppsamlingsarrangementet må tåle de kjemikalier/farlig avfall som er aktuelle og være så tett at et eventuelt utslipp ikke trenger gjennom. Kravet om oppsamlingsvolum kan ikke oppfylles gjennom andre kompenserende tiltak.

Kravet om oppsamlingsarrangement vil i mange tilfeller medføre at det etableres et basseng rundt den aktuelle tanken. Det kan også aksepteres andre løsninger, som for eksempel der utslipp fra en tank ledes via en kanal eller rør til en annen tanks oppsamlingsbasseng, eller til en tank som ikke lenger er i bruk. I forbindelse med rensaneanlegg har noen bedrifter egne oppholds-/buffertbassenger for avløpsvannet før rensing som også vil kunne fungere som et oppsamlingsarrangement dersom egnede avstengningsmuligheter finnes. Andre bedrifter har egne "katastrofebasseng" som brukes ved akutte utslipp eller større variasjoner i driften. Tanker innendørs vil ha akseptabelt oppsamlingsarrangement dersom utslipp fanges opp før det renner ut i miljøet eller det dreneres til en tett kjeller under tanken.

Det kan i tillegg til oppsamlingsarrangementet være behov for flere barrierer for å sikre tanken mot de ulike utslippsscenarioer som miljørisikoanalysen har avdekket. Eksempelvis kan det være behov for barrierer mot feilfylling, utslipp fra rørledninger tilknyttet tanken, feil på måleutstyr, ventiler osv.

Når flere tanker bruker det samme oppsamlingsarrangementet, skal volumet av dette være 110 % av den største tankens volum. Utgangspunktet for kravet om oppsamling er at det bare inntreffer ett uhell av gangen, med andre ord at bare én tank er berørt. Det kan likevel tenkes tilfeller der en slik 100 % oppsamling ikke er tilstrekkelig. Oppsamlingsarrangement for flere tanker har ofte et større areal og sne, is eller regnvann kan oppta deler av volumet. Ved brann i tanken, vil slukkevann og skum ta opp plass. Også ved større overfyllinger eller hvis forbindelsesrøret mellom to tanker springer lekk kan det være behov for et større oppsamlingsvolum. Det er derfor satt krav om 110% oppsamlingsvolum for å dekke inn noe av disse usikkerhetene.

Hvis det innenfor samme oppsamlingsvolum både finnes tanker med petroleumsprodukter og kjemikalier/avfall, skal oppsamlingsvolumet tilsvare 110% av den største tankens volum. Det tas ikke hensyn til tanker som ikke er omfattet av forskriften i en slik vurdering.

Oppsamlingsarrangementet må konstrueres slik at de aktuelle årsaker til utslipp (utslippsmekanismer) fanges opp. Eksempler på tilfeller som kan føre til utslipp fra tank er korrosjon, ytre mekanisk påvirkning, overfylling, feiloperasjon, frostsprengning mv. Oppsamlingsarrangementet må tåle de kjemikalier som er aktuelle, de klimatiske forhold som kan oppstå og ha nødvendig mekanisk styrke. Oppsamlingsarrangementet må også vedlikeholdes, ref. punkt d) nedenfor, slik at det til enhver tid er tett og fungerer etter hensikten.

Drenering av regnvann fra oppsamlingsarrangementene må kun skje kontrollert i henhold til egne prosedyrer og dreneringsventilene skal stenges når dreneringen avsluttes. Ved å bygge tak over oppsamlingsarrangementet, kan man redusere eller helt unngå å måtte drenere oppsamlingsarrangementet for regnvann.

Kravet om oppsamling retter seg mot stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur, det vil si ved 1 atmosfære (1 013,25 hPa) og 20 °C. Kondenserte gasser, enten de er trykksatt eller nedkjølt, eller faste stoffer, omfattes ikke. Heller ikke stoffer som lagres oppvarmet og som ved avkjøling til normal temperatur stivner (f.eks. bitumen, bek), er omfattet.

Dobbeltvegget tank

En dobbeltvegget tank (liggende eller stående) vil ha et volum mellom den indre og ytre tanken som i utgangspunktet kunne tenkes å bli brukt som oppsamling. Dette oppsamlingsvolumet må da være like stort som tankens volum for å oppfylle forskriftens krav. De fleste dobbeltveggede tanker tilfredsstiller likevel ikke forskriftens krav til oppsamling fordi overfyllinger gjennom lufterøret vanligvis ikke fanges opp. Selv om overfyllingen blir ledet inn i mellomrommet mellom de to tankveggene, er dette ofte ikke så stort at det tilsvarer hele den indre tankens volum. Hvis ringvolumet benyttes for overvåking av tanken (trykk/vakuum), kan det også være vanskelig/umulig å benytte dette til oppsamling. I slike tilfeller må et eget oppsamlingsvolum tilsvarende den indre tankens volum etableres for å ivareta overfylling.

En dobbeltvegget tank har likevel klare fordeler fremfor en enkeltvegget tank fordi mange av de tenkbare årsakene til utslipp fra den indre tanken er ivaretatt, herunder korrosjon, påkjørsel, mekanisk defekt, frost osv. En overfylling vil i praksis sjelden være så stor at den tilsvarer hele tankens volum fordi det som oftest vil være personell tilstede eller tekniske tiltak som stanser fylleoperasjonen før overfyllingen får slike dimensjoner.

Hvis virksomheten som er ansvarlig for tanken (eier/driver) kan vise at en overfylling i sin helhet vil fanges opp av ringvolumet i en dobbeltvegget tank eller i et eget oppsamlingsvolum, vil Miljødirektoratet kunne vurdere å gjøre unntak fra forskriftskravet i det enkelte tilfelle etter søknad. Søker må da vise at lufterøret er slik konstruert at overfyllingen ledes til ringvolumet eller et annet oppsamlingsvolum, at dette har tilstrekkelig volum til å fange opp de overfyllinger som i praksis kan tenkes og at det er personell tilstede og/eller tekniske tiltak som vil kunne stanse fylleoperasjonen før ringvolumet/ oppsamlingsvolumet fylles helt. Se nærmere informasjon om unntak i kapitlet «Forurensningsforskriftens kapittel 41 om tilsyn, klage, straff mv» nedenfor.

Nye tankanlegg

Nye tankanlegg etablert etter 1 januar 2014 skal, når de tas i bruk, være tilknyttet oppsamlingsarrangement for å hindre at et eventuelt utslipp forurensrer miljøet. Oppsamlingsarrangementet må fange opp lekkasje av hele tankens volum, og det skal kunne fange opp utslipp fra alle tankens flater (bunn, vegger og topp). Oppsamlingsarrangementet må planlegges og bygges slik at det er i funksjon når det nye tankanlegget fylles opp første gang. Eksisterende tanker som flyttes etter 1. januar 2014, skal oppfylle kravene til oppsamlingsarrangement som for nye tanker.

Eksisterende tanker

For eksisterende tanker, etablert før 1 januar 2014, må oppsamlingsarrangementet dimensjoneres for å fange opp hele tankvolumet, men kan tilpasses tanken der denne står. Det er ikke krav om at eksisterende tank skal flyttes eller løftes opp for å ivareta kravet om oppsamlingsarrangement.

Dette innebærer at det for eksisterende tank som står direkte på bakken, ikke er krav om at den del av tankbunnen som er i kontakt med bakken skal være tilknyttet oppsamlingsarrangementet. Står tanken på ben slik at tankbunnen er tilgjengelig, enten tanken er stående eller liggende, bør imidlertid også tankbunnen sikres med oppsamlingsarrangement som tilpasses rundt tankbenene.

Det kan også tenkes at to eller flere tanker står så tett at deler av tankveggene ikke er fullt tilgjengelig for å etablere en oppsamling. Den som er ansvarlig for tankanlegget må da finne andre løsninger for å ivareta kravet om oppsamling. I slike tilfeller kan kravet ivaretas ved at det for eksempel bygges et felles oppsamlingsarrangement som tilpasses de to tankene.

For eksisterende tanker er det gitt en overgangsordning slik at disse må tilfredsstillende kravet om oppsamlingsarrangement senest 5 år etter at dette kapitlet trådte i kraft, ref § 18-11. Bedriften må da planlegge og bygge oppsamlingsarrangementet i løpet av denne perioden slik at dette er klart til bruk når overgangsperioden utløper 31.12.2018. Dersom en eksisterende tank flyttes i denne 5-års perioden, skal den tilfredsstillende kravet om oppsamling fullt ut som for ny tank.

Teknisk tilstand og vedlikehold

Tilstandskontroll/inspeksjon

Kravet i forskriften om å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand, forutsetter at bedriften kjenner anleggets tilstand. Det vanlige er at bedriften gjennomfører regelmessige og systematiske inspeksjoner/tilstandskontroller av tanken og tilknyttet utstyr. Det er ikke angitt hvilke inspeksjonsmetoder som skal benyttes, og den ansvarlige må derfor velge en metode som gir et representativt bilde av tilstanden. Både omfanget av og hvor ofte inspeksjonene skal gjennomføres, må tilpasses type anlegg/utstyr, miljørisiko, utstyrsleverandørens anbefalinger, anleggets alder, erfaring med utstyret og tilsvarende utstyr, resultatet fra forrige inspeksjon, kjente svake punkter

osv. Kontrollen kan utføres av egne ansatte eller eksterne kontraktører. Når egne ansatte benyttes, bør de ikke kontrollere eget arbeid.

Inspeksjonsprogrammet må utformes ut fra miljørisiko ved anlegget, slik at punkter som har størst sannsynlighet for feil og/eller der miljøkonsekvensene kan bli store, kontrolleres oftere og/eller grundigere. Erfaringsmessig er visse deler av et tankanlegg mer utsatt for feil så som tankbunn (med eventuelt innvendig montert utstyr og rør/rørstusser), pakninger, sveiseskjøter, rørledninger, mannlokk, roterende utstyr, alarmer, deteksjonssystemer etc.

Det må også tas hensyn til anleggets tilstand, egne og andres erfaringer for denne type utstyr, utstyrets alder og vedlikeholdshistorikk. Inspeksjonsintervall kan variere betydelig, i noen tilfeller kan det være nødvendig med årlig kontroll eller enda hyppigere, mens intervaller opp til ti år eller enda lengre også kan tenkes. Dersom det avvikes fra det planlagte inspeksjonsprogrammet, for eksempel at inspeksjonen utsettes, må det vurderes om miljørisikoen påvirkes av avviket. Hvis den ansvarlige for tankanlegget beslutter å avvike fra inspeksjonsprogrammet, må det derfor fremgå at miljørisikoen er vurdert og akseptabel. Beslutningen skal dokumenteres. Etter uforutsette hendelser som har medført ytre påvirkning på anlegget, bør det vurderes å gjennomføre ekstra inspeksjon av anlegget, også tilknyttede deler som ikke direkte ble påvirket av hendelsen.

Med økende alder på anlegget bør et slikt risikobasert inspeksjonsprogram suppleres med inspeksjoner også i punkter der det ikke så ofte opptrer feil, slik at inspeksjonen omfatter hele rørstrekk, større deler av tanken (f.eks hele tankbunnen, hele sidevegger), innfesting/understøttelse av rør samt utstyr som normalt anses å være mindre kritisk med hensyn på utslipp.

Inspeksjonene/tilstandskontrollene og de beslutninger som tas på bakgrunn av disse skal dokumenteres.

Akseptkriterier

Når inspeksjon av hele eller deler av anlegget er gjennomført, må resultatet sammenlignes og vurderes opp mot gitte akseptkriterier. Den ansvarlige for tankanlegget skal sørge for at det utarbeides slike kriterier for å kunne vurdere om den tekniske tilstanden er tilfredsstillende for å unngå forurensning fra anlegget i perioden frem til neste tilstandskontroll/inspeksjon. Akseptkriterier er viktig for å kvalitetssikre de beslutninger som virksomheten skal ta om utslippsrelatert utstyrs tekniske tilstand og for beslutninger om eventuelle endringer av inspeksjonsfrekvenser eller i tilfeller der en planlagt inspeksjon blir utsatt. Akseptkriterier kan for eksempel være minimum veggtykkelse for en tank eller rør, maksimalt areal som er utsatt for rustangrep, maksimalt antall eller dybde på groptæringer på et gitt areal, gjenværende tid før utslipp/havari, utstyrsnormer/standarder, utstyrsleverandørens anbefalinger og egne erfaringer. Det kan være behov for å endre akseptkriteriene ved ny kunnskap om miljøforhold, om tankanleggets tilstand og dets utvikling over tid, om sikringstiltak eller andre forhold som påvirker miljørisiko.

Hvis inspeksjonen viser at tankanlegget er i tilfredsstillende tilstand, kan driften og vedlikeholdet av dette videreføres frem til neste inspeksjon. Hvis inspeksjonen viser at tanken ikke har tilfredsstillende tilstand eller at den er så nær akseptkriteriene at det er fare for at disse brytes ved neste planlagte inspeksjon, må vedlikeholdsregimet for tanken vurderes eventuelt at denne skiftes ut.

Vedlikehold

Hele tankanlegget inkludert rørledninger og utstyr som pumper, instrumentering og sikringsarrangementer, er omfattet av forskriftens krav om forebyggende vedlikehold. Andre eksempler på utstyr som er omfattet er oppvarmingssystem, understøttelse/oppheng for rørgater, oppsamlingsarrangement, utslippsrelaterte alarmer, nivåalarmer, overfyllingsvern, dreneringsventiler, instrumentering, prøvetakingsventiler og oljeutskillere etc. Kravet om forebyggende vedlikehold retter seg også mot utstyr som ikke permanent er tilkoblet lagringsanlegget, for eksempel slanger for lasting og lossing. Det forebyggende vedlikeholdet må være regelmessig og systematisk.

Dersom utstyret etter en inspeksjon ikke overholder ett eller flere av akseptkriteriene, må ytterligere tiltak vurderes og iverksettes. Det vanligste tiltaket vil være å forsterke vedlikeholdet av anlegget for å rette opp feilen. Selv om akseptkriteriene overholdes, kan det også være andre grunner til at bedriften setter inn vedlikeholdstiltak etter inspeksjonen. Eksempelvis kan tilstandskontrollen vise at komponenten har en akseptabel tilstand, men at denne er nær kriteriegrensen. Da bør også tiltak vurderes.

Basert på inspeksjonsresultatet kan det også være behov for hyppigere kontroll, tettere oppfølging/overvåking i den daglige driften, utbedring/repasasjon, utskifting eller andre tiltak som sikrer at tilstrekkelig teknisk tilstand opprettholdes.

Når det gjøres endringer i vedlikeholdet av tankanlegget, må miljørisikoen av endringene vurderes. Spesielt hvis vedlikehold reduseres eller utsettes, må virksomheten forsikre seg om at miljørisikoen fortsatt er akseptabel.

Hvis inspeksjon- og vedlikeholdsarbeidet er satt bort til et eksternt firma, skal dette firmaets internkontroll legges til grunn for arbeidet, ref. internkontrollforskriftens § 6 om krav om samordning av internkontrollen. Den ansvarlige for tanken må likevel forsikre seg om at oppdragstager har en tilfredsstillende internkontroll og må gi informasjon om fellesregler o.l. Den ansvarlige må også sørge for at mulige mangler blir korrigert og at nødvendige tilpasninger blir foretatt i egen eller oppdragstakers internkontroll.

Rutiner for drift av tankanlegget

Bedriften må etablere egne rutiner for driften av tankanlegget. Rutinene må omfatte den daglige driften av tank og tilknyttet utstyr, men må også ta hensyn til forutsigbare variasjoner i driften. Rutinene må være så fullstendige og detaljerte at operatørene får den nødvendige veiledning for sine oppgaver. Eksempler på slike driftsrutiner for tanklagring kan være lasting og lossing ved kai, lasting og lossing av tankbil, overføring av produkt fra tank til prosessanlegg, drenering av vannfase fra tanker, drenering av regnvann fra oppsamlingsarrangement, drift av oljeutskillere, kalibrering av instrumenter, sjekk av inspeksjonskummer/deteksjonsbrønner osv.

Bedriften må forsikre seg om at rutinene følges gjennom interne tilsyn, både overfor eget og innleid personell, ref. internkontrollforskriften § 5 pkt. 8.

Overvåking

Bedriften må etablere og vedlikeholde de rutiner og tekniske overvåkingssystemer som er nødvendige for å oppdage fare for eller inntrådt forurensning basert på de årsaker til utslipp som er relevante for anlegget. Korrosjon og feiloperasjon er eksempler på vanlige årsaker til utslipp fra tankanlegg. Men også andre mekanismer kan forårsake utslipp, for eksempel frost, ekstern påvirkning (påkørsel, flom, svikt i grunnen), overfylling, hærverk, feil fundamentering og lignende.

Overvåkingen bør avdekke feil og mangler på et så tidlig stadium at miljøskaden helt kan unngås.

Overvåkingen kan skje med teknisk utstyr - overfyllingsalarm, videokamera, sladrerør under tankbunn, trykk-/strømningsmålere, væskefølere i egne deteksjonsbrønner osv. Overfyllingsalarm og overfyllingsvern bør ha egne nivåmålere som er uavhengig av nivåmålere som brukes for volummåling. Overvåking kan også skje ved organisatoriske tiltak, så som visuell kontroll fra personell (vaktrunder, personell tilstede ved lossing/lasting), avstemming mellom levert mengde og mottatt mengde, kalibrering av måleutstyr mot virkelige verdier osv.

Merking av tanker og rør

Merkingen bør som et minimum vise hvilket (type) kjemikalie/farlig avfall som finnes i tanken eller røret. I tillegg til beskrivelse av innholdet, kan det være relevant å oppgi farlige egenskaper ved innholdet, strømningsretning, trykk, temperatur, frostrisiko, konsentrasjon etc. Merkingen må forstås av eget personell, men skal også kunne forstås av eksternt beredskapspersonell som brannvesen, ambulanse, politi. Dette kan bidra til å forebygge skade på eget og eksternt beredskapspersonell og at beredskapsinnsatsen forenkles i akuttfasen.

Arbeidstilsynets forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser (arbeidsplassforskriften) setter i kapittel 5 krav til merking av beholdere og emballasje ut fra et arbeidsmiljøperspektiv. DSBs forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (forskrift om farlige stoffer) har også generelle krav om bruk av skilt der farlige kjemikalier oppbevares. Det foreligger videre en Norsk Standard for fargemerking av rør for angivelse av innhold (NS 813).

Lageroversikt

Bedriftens beholdning av de ulike kjemikalier og farlig avfall må registreres på en egnet måte. Oversikten må oppdateres regelmessig, og det må etableres rutiner som sørger for dette. Lageroversikten må i en beredskapssituasjon være tilgjengelig både for den interne beredskapen og for ekstern beredskap som brannvesen og politi.

Uautorisert adgang

Bedriften må sikre tanker og tilhørende utstyr slik at personer ikke ved uhell eller med hensikt kan forårsake lekkasjer eller akutt forurensning fra lagringsanlegget. Inngjerding av hele eller deler av området, adgangskontroll, låse ventiler, vaktpersonell, forriglinger, innbruddsalarm osv. er eksempler på aktuelle tiltak som kan vurderes. Tankanlegg som er etablert inne på et ISPS-havneområde (International ship and port facility security code) anses å tilfredsstillende kravet om å hindre uautorisert adgang.

§ 18-7 Beredskap

Selv med gode forebyggende tiltak som beskrevet i punktene ovenfor, kan det være en gjenværende risiko (restrisiko) som ikke er ivarettatt. Dette vil variere fra anlegg til anlegg. Det er derfor satt krav om at det gjennomføres en vurdering av beredskapsbehovet (beredskapsanalyse). Denne må ta utgangspunkt i miljørisikovurderingen og de scenarier som der er beskrevet. Hensikten med beredskapsanalysen er å bestemme de beredskapstiltak og innsatsformer/taktikk som er nødvendige og relevante for de aktuelle scenariene, herunder organisering, varsling, type og mengde utstyr samt antall personer, deres kompetanse og verneutstyr.

Beredskapen må dokumenteres i en beredskapsplan (ref. § 18-8). Planen må tilpasses

virksomhetens aktivitet og kompleksitet. Beredskapsplanen bør beskrive beredskapsorganisasjonen, personellet og deres kompetanse, opplæringsplaner, vedlikehold av kompetanse, innsatsplaner for ulike scenarier (herunder varslingsinternt og eksternt, mobilisering av personell og materiell, sanering og restaurering av miljøet), responstid, samt type og mengde materiell. Dersom beredskapen ved anlegget er avhengig av ekstern bistand (f.eks. fra den interkommunale beredskapen), må denne bistanden være tydelig beskrevet. Avtaler om ekstern bistand bør gjøres skriftlig.

Beredskapen skal utprøves årlig gjennom øvelser for å sjekke at den er innrettet mot de aktuelle scenariene og at den fungerer etter hensikten. Utprøvingen kommer i tillegg til eventuelle øvelser for å trene mannskapene. Over tid må det sikres at alle ledd i beredskapen og at alle faser av en innsats utprøves.

§18-8 Dokumentasjon

Den ansvarlige for lagringen skal kunne dokumentere at kravene i §§ 18-4, 18-5, 18-6 og 18-7 er oppfylt. Sentrale dokumenter her vil blant annet være miljørisikovurderingen med de fastsatte akseptkriteriene, program for forebyggende vedlikehold, vedlikeholds- og inspeksjonshistorikk, dokumentasjon på teknisk tilstand på utstyr inkludert kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende tilstand, drifts- og overvåkingsrutiner, beredskapsplan osv.

Dokumentasjonen skal omfatte tanker og rørsystemer med tilhørende utstyr (f.eks. pumper, ventiler, overvåkings- og sikringsutstyr, barrierer osv.) som har eller kan ha påvirkning på faren for forurensning fra tankanlegget. Dokumentasjonen er en del av bedriftens internkontroll. Omfang og format på dokumentasjonen må være tilpasset bedriftens størrelse og kompleksitet. Dokumentasjon for tanker og tilknyttet utstyr utarbeidet i samsvar med annen lovgivning, kan kombineres med dokumentasjon etter dette kapitlet dersom dette er formålstjenlig.

§ 18-9 Tillatelse

Hvis det foreligger særlige forhold ved tanklagringen på en bedrift som kan påvirke miljørisikoen, kan forurensningsmyndigheten kreve at tanklagringen skal ha en tillatelse etter forurensningslovens §11. Dette kan gjelde for bedrifter som ikke har en tillatelse fra før. Det kan også gjelde bedrifter som har tillatelse, men der tanklagringen ikke er regulert i tillatelsen.

Særlige forhold som kan nødvendiggjøre en tillatelse, kan være tankens plassering, innhold, størrelse, naturmiljøets sårbarhet, at tanken har driftsutslipp eller annet.

For de forholdene ved tanklagringen som er regulert i en slik tillatelse, gjelder tillatelsen fremfor kravene i forskriften.

§ 18-10 Forurensningsmyndighet

Ingen kommentarer.

§ 18-11 Overgangsregler

En del virksomheter, som prosessindustri og håndteringsanlegg for farlig avfall, har allerede en tillatelse etter forurensningslovens § 11 som omhandler tanklagringen på bedriften.

Dersom tillatelsen er gitt før tankforskriften trådte i kraft (01.01.2014) og den stiller strengere krav til tanklagringen enn denne, gjelder disse kravene i tillatelsen inntil den blir opphevet eller endret. Hvis derimot kravene i tankforskriften er strengere enn tillatelsen, gjelder forskriftskravene fullt ut.

Forurensningsforskriftens kapittel 41 om tilsyn, klage, straff mv

Kapittel 18 om tanklagring inngår i forskrift om begrensning av forurensning av 01.06.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften). De generelle regler for unntak (§41-4), klage (§41-5), tvangsmulkt (§41-6) og straff (§41-7) i forurensningsforskriften gjelder derfor også for kapittel 18 - tankforskriften.

Eventuell søknad om unntak må gjelde et konkret tankanlegg og skal sendes til Miljødirektoratet. Dersom en virksomhet ønsker å søke om unntak fra krav i kapittel 18, må det gå klart frem av søknaden hvilken paragraf det søkes unntak fra og hva bedriften søker om.

En søknad bør begrunnes, og det bør legges spesiell vekt på de miljømessige fordeler/ulempene et unntak vil medføre, kostnadene for tiltaket, bedriftens fordeler hvis unntaket innvilges, eventuelle tekniske problemer ved å imøtekomme forskriftskravene, forholdet til annet lovverk, andre kompensierende tiltak som vil gjennomføres dersom unntak innvilges, tidsplan etc. Det kan være at også andre kostnader eller nytteverdier skal vektlegges. Det er derfor viktig at søknaden gir et så fullstendig bilde av situasjonen som mulig ved det anlegget det søkes unntak for.

ooooo00000ooooo

Miljødirektoratet

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no

Nett: www.miljødirektoratet.no

Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Besøksadresse Trondheim: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Besøksadresse Oslo: Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Miljødirektoratet jobber for et rent og rikt miljø. Våre hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Vi er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet og har mer enn 700 ansatte ved våre to kontorer i Trondheim og Oslo, og ved Statens naturoppsyn (SNO) sine mer enn 60 lokalkontor.

Vi gjennomfører og gir råd om utvikling av klima- og miljøpolitikken. Vi er faglig uavhengig. Det innebærer at vi opptre selvstendig i enkeltsaker vi avgjør, når vi formidler kunnskap eller gir råd. Samtidig er vi underlagt politisk styring. Våre viktigste funksjoner er at vi skaffer og formidler miljøinformasjon, utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet, styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå, gir faglige råd og deltar i internasjonalt miljøarbeid.